

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

Úvodní slovo

Začátkem listopadu 2011 navštívila Fakultu filozofickou Západočeské univerzity v Plzni paní profesorka Dalia Ofer, známá izraelská historička zabývající se problematikou holocaustu a antisemitismu obecně. Na fakultě se v posledních měsících objevila řada zajímavých zahraničních přednášejících, jejichž působení vypovídá o stále výraznějším zapojení instituce do mezinárodního akademického společenství. Vystoupení profesorky Dalii Ofer nemělo význam pouze odborný, ale jak názorně ukazuje rozhovor, který je uveřejněn v tomto čísle Act FF ZČU, její život a dílo dokládá jednu důležitou skutečnost, na niž se v současném univerzitním provozu stále více zapomíná. Příliš snadno a ochotně jsme přistoupili na podmínky hry, podle nichž jsou hlavním kritériem „úspěšné“ univerzitní výuky odosobněné kvantifikátory, které svojí povahou připomínají spíše kulturu manažerského šamanismu než zralou vysokoškolskou tradici čerpající z dlouhodobé moudrosti a vzdělanosti. Zatímco dobrý šaman přinášel v minulosti archaické komunitě útěchu a léčbu, jeho samozvaný moderní „technokratický“ nástupce šíří pocit zmaru, frustrace a rozčarování z úpadku akademického prostředí. Neléčí, ale sám by měl být léčen. Prvotním duševním impulsem, který se nachází u počátku každé intelektuální činnosti, je zvědavost. Ta může být upřena do přírodního světa a směřovat k odkrytí zákonů, kterým podléhá jeho chod. Usilovná zvědavost zmíněného typu stála u zrodu moderní vědy a obrovské hmotné síly a moci, kterou moderní civilizace disponuje. Zvědavost se ale může týkat i existenciálních otázek našeho života, okolností, ve kterých se nalézáme, smyslu přítomné historické chvíle a mravních postojů, jejichž prostřednictvím se vztahujeme k bližním. Bez autentického

a živoucího sepětí s tímto typem zvědavosti jsou humanitní a sociální obory prázdným a formálním intelektuálním cvičením, mnohem pokleslejším a zbytečnějším než jakákoliv užitečná manuální práce. Studie profesorky Dalie Ofer navracejí univerzitní vzdělanost k jejím existenciálním kořenům, bytostně osobnímu hledání a téměř zapomenutému (a často vysmívanému) úzkému sepětí mezi intelektuální a morální dimenzí lidské existence.

prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

příspěvky

***Ivona Mišterová
Marek Jakoubek
Miloš Ševčík
Vladimír Blažek
Jaroslav Pavelka a Jiří Orna
Adéla Jůnová Macková
Veronika Dulíková
Luděk Vacín
Miroslav Melčák
Dagmar Kolářiková***